

שם ומספר הקורס: עבריינות וסטיות מיניות: היבטים עיוניים וקליניים 73-810-01

שם המרצה: פרופ' יעל אידיסיס

סוג הקורס: סמינריון

היקף שעות: 2 ש"ס

סמסטר: ב

שנת לימודים: תשפ"א

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הקורס נועד להקנות ידע והבנה בנוגע להתפתחות של סטיות מיניות ועבירות מין מהיבטים תיאורטיים שונים. כן נועד הקורס להקנות ידע בנוגע לדרכי התערבות וטיפול בעברייני מין וסוטי מין הן במסגרת קבוצתית והן במסגרת פרטנית, תוך התמקדות במאפיינים הייחודיים לאוכלוסייה של מטופלים אלה.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

בקורס יסקרו הגישות הטיפוליות המקובלות בארץ ובעולם לעבודה עם סוטי מין ועברייני מין לשם הפחתת מסוכנות מינית ושיעורי רצדביזם מיני ולהענקת חלופה לחיים בריאים ונורמטיביים. הקורס יציג היבטים תיאורטיים וממצאי מחקרים המצביעים על יעילות הטיפולים הייעודיים. ייבחנו קריטריונים לבחירת מטופלים, למוטיבציה לטיפול, לקריטריונים להצלחה ולסיום טיפול.

מהלך השיעורים:

בכל שיעור יוצג נושא מהיבט תיאורטי ואמפירי ויוצגו חומרים מעבודה טיפולית קבוצתית או פרטנית עם פוגעים מינית

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	עקרונות יסוד בטיפול בעברייני מין וסוטי מין. רקע כללי על עבירות וסטיות מין. סוגיות בטיפול פורנזי		
2	השלכות העבודה על מטפלים טרנספרנס וקאונטרטרנספרנס וטראומטיזציה מכלי שני בעבודה עם עברייני מין וסוטי מין	פריטים 3, 4, 9	
3-4	הדינמיקה של הפרברסיה ומקומה של התקשרות בהתפתחות סטיות מיניות ועבירות מין	פריט 6	סרט: מעבר לאהבה
5	מוטיבציה לטיפול וכפיית טיפול	פריטים 8, 11	הריאיון המוטיבציוני ומעגל השינוי
6	טיפול התנהגותי כמכחיד דפוסי התנהגות וחשיבה סוטים		
7	עיוותי חשיבה וסכמות משתמעות התערבויות לשינוי סכמות חשיבה ודפוסי התמודדות	פריט 10, 12, 13	ניתוח טקסטים של פוגעים מינית
8	פיתוח מיומנויות אמפתיה	פריט 2	הצגת סרט: קרוב לבית
9	פיתוח מיומנויות אמפתיה		משחקי תפקידים; אימון בקריאת הבעות עיניים; קריאת עדויות של קורבנות ועוד
10	היכרות עם מעגל הפגיעה		
11	Relapse Prevention (RP)	פריט 15	
12	GLM- Good Living Model	פריטים 1, 16	
13	הערכת יעילות הטיפול	פריט 5	
14	ניתוח מקרה – התערבות לחשיפת הסוד במשפחות של גילוי עריות	פריט 14	

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם:

חובות / דרישות / מטלות:

1. השתתפות פעילה בשיעורים

2. הגשת עבודה (ניתן בזוגות) הקשורה לסוגיה טיפולית בעבודה עם עברייני מין.

הוראות בנוגע לעבודה:

ניתן לקחת נושא תיאורטי ולסקור אותו, לדוגמה: עיוותי חשיבה שלקרב פוגעים מינית; טיפול מכחישים; חשיפת הסוד; טיפול בנשים פוגעות מינית; עבודה עם בנות זוג/הורים של פוגעים מינית; טיפול בילדים בעלי התנהגויות לא מותאמות; פורנוגרפיה ועבריינות מין; עברייני מין ברשת; עבודה על עיוותי חשיבה; התמודדות עם בושה ועוד. ניתן לבחור מודל תיאורטי על הנגזרת הטיפולית שלו ולבחון אותו באופן ביקורתי ניתן להציג תיאור מקרה ולנתח אותו; ניתן לבחור מאתר כלשהו דיווחים של אנשים עם סטייה מסוימת כגון זואופיליה ולנתח דיווחים אלה; ניתן לכתוב על ההשלכות של עבודה עם פוגעים מינית על מטפלים.

העבודה יכולה להיות בהיקף של 7-10 עמודים (אפשר גם יותר), הכתיבה צריכה להיות אקדמית ומעוגנת במקורות.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ציון מספרי

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

פריט מספר	שם המאמר/פרק מספר
1	אלישע, א. רונאל, נ. ואידיסיס, י. (2011). חומות של תקווה – קבלה חברתית ושינוי דרך החיים של עברייני מין כלואים, צוהר לבית הסוהר , 14, 29-57.
2	אידיסיס, י., אפשטיין, ר. והופמן, א. (2018). דיוק וזמן תגובה בזיהוי הבעות עיניים כמדד למיומנויות אמפתיה בקרב עברייני מין פוגעים בילדים. צוהר לבית הסוהר , 95-8219.
3	אידיסיס, י. ו-ורד ט. (2010). העברה והעברה נגדית בעבודה עם עברייני מין. בתוך: מ. שחורי, ש. בן דוד ומ. חובב (עורכים). טיפול בעברייני מין בישראל אתגרים בזיהוי, באפיון ובמענה טיפולי (עמ' 69-92). ירושלים: הוצאת "כרמל".
4	אידיסיס, י. וזסלבסקי, נ. (2014) טראומטיזציה מכלי שני. השפעות העבודה על מטפלות בעברייני מין מטפלות בקורבנות תקיפה מינית ומטפלות בכלל. צוהר לבית הסוהר , 16, 135-147.
5	אידיסיס, י. ועשת-סבג, ת. (2019). הערכת יעילות הטיפול והשלכתו על מסוכנות מינית. בתוך: י. אבולעפיה ומ. חובב. (עורכים) הערכת סיכון: היבטים קליניים חוקיים וחברתיים (עמ' 117-146). ירושלים: הוצאת קשת.
6	אשל, ע. (2004). פנתוס ולא אדיפוס מחשבות על פרברסיה והתקיימות טיפולית. שיחות כח (2) 109-124.

7	בראלי- פישמן, ח. (בדפוס). מה נתפס כיעיל בקשר טיפולי עם עברייני מין בעיני המטופלים. בתוך: מ. שחורי-ביטון, י. אבולעפיה ול. צבי (עורכות). עבריינות מין: מגמות עכשוויות בחקיקה, באכיפה, בהערכה ובטיפול (שם זמני).
8	מילר ו' ורולניק, ס' (2009). הגישה המוטיבציונית: הגברת מוטיבציה לשינוי . קריית ביאליק: הוצאת אח.
9	פייס ר. ואידיסיס, י. (2020). לראות טיפה של אור: מניעיהם של מטופלים לטפל בעברייני מין, מאפייניהם ואסטרטגיות ההתמודדות שלהם. צוהר לבית הסוהר, 20 , 113-137.
10	רבינוביץ', מ. וניר, ש. (2007). להוציא את ההגה מהחופשיות, אקסביציוניזם, טיפול והערכה. שיחות, כ"ב(1) , 64-74.
11	Brodsky, S.L., & Lichtenstein, B. (1999). Don't ask questions: A psychotherapeutic strategy for treatment of involuntary client. <i>American Journal of Psychotherapy</i> , 53, 215-220.
12	Gannon, T.A., Ward, T., & Collie, R. (2007). Cognitive distortions in child molesters: Theoretical and research developments over the past two decades. <i>Aggression and Violent Behavior</i> , 12, 402-416.
13	Hamo, G. & Idisis, Y. (2017). Pedophiles in the Ultra-Orthodox Haredi sector in Israel: Thought patterns regarding their actions. <i>Journal of Child Sexual Abuse</i> . http://dx.doi.org/10.1080/10538712.2017.1285841
14	Idisis, Y., & Oz, S. (2011). Disclosing the secret – working with families around sexual abuse victimization. In: D. P. Boer, Leam A. Craig, R. Eher, M. H. Miner, & F. Pfafflin (Eds.). <i>International perspectives on the assessment and treatment of sexual offenders: Theory, practice and research</i> . NY: Wiley and Sons Press.
15	Marshall, W.L., & Anderson, D. (2000). Do relapse prevention components enhance treatment effectiveness. In: D.R. Lawss, S.M. Hudson, & T. Ward (Eds.). <i>Remaking relapse prevention with sex offenders: A sourcebook</i> (Chapter 3, pp. 39-55). Thousand Oaks, CA: Sage.
16	Word, T., Collie R.M., & Bourke, P. (2009). Models of offender rehabilitation: The good lives model and the risk need responsibility model. In: Beech, A., Craig, L.A., & Browne K.D. (Eds.). <i>Assessment and treatment of sex offenders: A handbook</i> (Chapter 16, pp. 293-310). UK: John Wiley & Son.